

následujícího jitra po svatební noci mužem byl odevzdán. Později však dáván byl dar jitřní též vdovám, když opět se provdaly.

Zákonník občanský v tomto směru rovněž rozdílů nečiní. V theorii setkáváme se s názorem, že nárok na dar jitřní předpokládá, aby manželství bylo skutečně konsumováno. Zemřel-li tedy manžel před tím, nemůže ani pozůstalá manželka, a zemřela-li ona dříve, ani její dědicové dar ten žádati. Naproti tomu přísluší dědicům manželčiným nárok na dar jitřní i tenkrát, když manželka po vykonaném souložení jitra se nedožila, ježto »jitra« neznamená zde čas vzniku závazku, nýbrž toliko čas splnění jeho. Dle opácného mínění nabývá se nárok na dar jitřní teprve úsvitem jitra.

Ku platnosti slibu darovacího potřebí jest formy notářského aktu (§ 1 zák. ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z.), tam pak, kde zákon tento ještě neplatí, formy písemní (§ 943 o. o. z.). Odevzdání daru jitřního může býti žádáno ihned, úroky však žádati nelze (rozh. nejv. s. ze dne 30. listopadu 1871 č. 8302 Gl. U. 4343). Dle zvláštní domněnky zákonné v pochybnosti pokládá se za to, že slíbený jitřní dar v prvních třech letech manželství byl odevzdán. Naléhá-li tedy manželka teprve po projití tří roků po uzavřeném manželství na splnění slibu darovacího, musí dokázati, že slib splněn nebyl. V případě konkursu jest dar jitřní jakožto pravé darování zařaditi do páté třídy věřitelů konkursních (§ 48 konk. ř.).

Dar snubní viz Právo manželské.

Darování.

I. Pojem.

Darování v širším smyslu jest každé právní jednání směřující ku bezplatnému poskytnutí majetkového prospěchu. V užším a vlastním smyslu však jest darování smlouvou, kterou jedna strana bezplatně zmenšujíc své vlastní jmění poskytuje s úmyslem obohacovacím druhé straně prospěch majetkový, kterýž tato s úmyslem stejným přijímá. Podstatné znaky pojmu darování jsou tudíž následující:

1. Darování jest právní jednání mezi živými, pročež vyloučiti sluší z pojmu darování ustanovení někoho za dědice nebo zřízení odkazu, ačkoliv i v těchto případech účelem právního jednání jest obohacení osoby druhé. Naproti tomu náleží sem darování na případ smrti (viz tento čl.), při kterémž toliko splnění smlouvy mezi živými učiněné, nastati má až po smrti dárce.

2. Darování musí se státi bezplatně a dobrovolně. Není tudíž darováním, pakli obdařený měl již dříve žalovatelné právo na odměnu, buď ze zákona (na př. nálezné) anebo ze smlouvy, naproti tomu pojmu darování nepřekáží, stalo-li se darování z uznání za službu dárce prokázanou, aneb vzhledem ku zásluhám obdařeného, nebo z vděčnosti, t. zv. darování remuneratorní (§§ 940, 941 o. o. z.), neboť na pohnutkách nezáleží. Přípověď výslužného učiněná vdově není darováním (rozh. nejv. s. ze dne 21. září 1886 č. 6317, časop. »Jur. Bl.« r. 1886 č. 52). Poskytnutí »odbytného« na místě podílu dědického mezi živými jest darováním (rozh. nejv. s. ze dne 8. ledna 1884 č. 12945 sb. »Glaser Unger« č. 9830.). Neděje-li se darování bez úplaty se strany druhé, není tu darování. Bylo-li tedy předem již umluveno, že darující zase příjemcem má býti obdarován, t. zv. darování vzájemné, nelze mluviti o darování ohledně celku, nýbrž pouze ohledně toho, oč hodnota daru jednoho pře-